Economisch herstel op wankele basis

Experts waarschuwen voor afhankelijkheid van export

Achtergrond - 19 augustus 2010

De Duitse economie groeit boven verwachting. De ‘wereldkampioen export’ doet zijn naam eer aan, maar blijft afhankelijk van de wankele economie van zijn handelspartners. Terwijl Duitse politici zich rijk rekenen, waarschuwen experts voor te veel euforie.

Superlatieven durfde de Duitse minister van Economische Zaken Rainer Brüderle (FDP) te gebruiken. Hij bestempelde de cijfers die een week geleden werden gepresenteerd als “opleving *extra large*”. Het Duitse bruto binnenlands product (bbp) steeg in het tweede kwartaal van dit jaar met 2,2 procent ten opzichte van het eerste. In vergelijking met een jaar tevoren is het bbp met 4,1 procent toegenomen.

De opbloei van de Duitse economie is vooral een gevolg van de groeiende export. In de maand mei steeg de uitvoer bijvoorbeeld met 30 procent ten opzichte van een jaar eerder. Ook exporteert Duitsland weer bijna evenveel auto’s als voor de crisis, vooral richting China. Daarmee is de Duitse autobranche, met een verwachte groei van 20 procent ten opzichte van afgelopen jaar, de ergste crisis te boven.

Andere redenen voor de economische opleving zijn de stijgende binnenlandse consumptie, de overheidsmaatregelen van het in december besloten ‘Wachstumsbeschleunigungsgesetz’ en de groeiende bedrijfsinvesteringen. De bondsregering denkt optimistisch dat een stijging van het bbp voor heel 2010 met rond 2 procent mogelijk moet zijn. Eerder ging Berlijn uit van een groei van 1,4 procent.

Risico's

Economische experts reageren heel wat terughoudender op de groeicijfers van het Statistisches Bundesamt, het Duitse CBS. “Niemand kan voorspellen hoe lang deze opleving aanhoudt, want ze steunt op weinig draagkrachtige fundamenten,” zo schreef econoom en journalist Henrik Müller vorige week in een commentaar in het maandblad *Manager Magazin*. “De risico’s zijn te groot en te onberekenbaar om te jubelen.”

Wolfgang Franz, voorzitter van de economische adviesraad van de bondsregering,

ziet eveneens grote risico's. Die bestaan vooral uit de Duitse afhankelijkheid van de export en het matige economische herstel van belangrijke handelspartners als de overige Eurolanden en de Verenigde Staten, zei hij gisteren in een persconferentie. Als het economisch herstel in die landen opnieuw een deuk oploopt, dan ondervindt Duitsland daarvan ook negatieve gevolgen.

Een nieuwe economische neergang is voor veel landen niet ondenkbaar. Alle grote economieën, van de VS tot China, worden momenteel op de been gehouden door diverse vormen van staatssteun. Die wordt vroeg of laat weer ingetrokken, waarna moet blijken of de economieën zichzelf kunnen redden.

Veel slechter

Duitsland hoeft van zijn Europese handelspartners, verreweg het belangrijkst voor de Duitse export, bovendien nog weinig te verwachten. Met de meeste Europese landen gaat het economisch veel slechter. Het kwam de Duitse regering in juni nog op het verwijt van de Franse minister van Financiën te staan, dat ze de binnenlandse koopkracht te weinig stimuleert. Door meer te exporteren dan te importeren, verrijkt Duitsland zich ten koste van zijn handelspartners, aldus de minister.

Economische experts zijn om deze redenen voorzichtig in hun voorspellingen. Zij voorzien voor komend jaar een economische groei van om en nabij 1,5 procent. Dat is niet veel hoger dan de voorspellingen voor 2010, voordat de kwartaalcijfers bekend werden.

Alleen de liberale regeringspartij FDP blijft optimistisch. Minister Brüderle kondigde aan in de groeicijfers reden te zien de crisismaatregelen van de overheid stop te zetten. Zijn partijgenoot en vice-kanselier Guido Westerwelle haalde deze week tot ieders ongeloof prompt zijn oude verkiezingsbelofte van stal. De groeicijfers zijn volgens Westerwelle optimistisch genoeg om belastingverlagingen te rechtvaardigen.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: https://duitslandinstituut.nl/artikel/551/economisch-herstel-op-wankele-basis